

B.M.K. I.

107

NAGY BACZAI MÁTYÁS

HISTORIA

AZ VITEZ

HVNIADI JANOS

1574.

RAKI
104

(Teljes.)

MOSZK

Nemzeti Széchenyi Könyvtár

Historia.

AZ VITEZ HVNI
ADI IANOS, VAYDANAK BES-
tercze, Varmegye fő Ispanianak, &c. az Mathias Kira-
ly attianak, sok küldömb küldömb viadallia es io beren-
czecie, Nandor februar alatt Machumet Czarsának töl-
dő meg verettetele, es az Magyaroknak ott
nagy gőszedelme es io

Vitezlege.

DEBRECENBE,
Nyomtatott Komlos Andras által.
Anno 1574.

K.M.H. II. 107.

D. O. 70
183

~~...~~
Frédéric's Album omnium

1805
J. J. G. G.

Ektök emlékdözöm ha meg halgatia-
tok io : Hunyadi Ianosrol, nagy iam-
borfagarul hiu solgalatiarol erds vi-
adalliarol, Az δ ideieben ket L. f. lo
Kiralrol, Amurates Czarsarrul, Nan-
dor feiruarrul, Iankula Vaydanak v.

rolsor halalarol.

Irnak vala akkor ezer negy szaz es az negyuen io
es: endoben, Iffiu Albert Kiraly mikor regnal vala
Magyar orsag földében, Az Kiraly meg hala felelege
kedig meg marada terdében, Io Hunyadi Ianos akor
Vayda vala az Erdelnek földében.

Az Kiralne aszony mikor latta volna, hogy δ eleg
nem volna, Io Magyar orsagnak gond vifelelere veg
hazak otalmara, Io akarattibol Kiraly az vraknak
meg parancziolta vala, Valazzatok Kiralt vgy mond
magatoknak az Orsag otalmara.

Lengyel Kasimir Kiraly atya fiat LAZLO her-
czegot δk valasztak Kiert Lituasagban kduetokkel ne-
pet az vrak boczatanak. Mig oda iaranak addig io Bu-
daban a Kiralne aszonak, Lon fiu magzattia, hogy kie
neuezenek kdrdzteleggel Lablonak.

Laruan ezt az vrak sokan δ kozzodok az aszony-
hoz haylanak, nem sok idδ muluan az kis Kiraly fiat
δk Feier varban hozak, Och nagy tistestlegel Kiralya
valasztak, δtet meg koronazak, onnat Misegradban
mind anniaual δsue koronastul fel hozak.

Ott Kiralne alszony azért az Koronát esmet he-
liete nem tőue, de vgyan menteben felső ruha alatt elő
kő tőben teue, Az tokat peniglen mind az vrak előt az
ladában be teue, De az alszony dolgat senki vrak köz-
zül, csak ezeben sem veue.

Nem sok idő muluan mind fiaual őzue mene Ne-
met országban, Fryderik Csásarnak mind attiasianak
az gyermőköt aianla, Mind az koronauaal gyermők La-
szlo Kiralt neki tartany hagyta, Ő maga meg tere oly
nagy szerféggel liőue Magyar országban.

Varak az varalok kik Kiralne alszon partian akor
valanak, Neppel es eleffel Kiralne alszontól ol igen
takartatnak, Azonközben penig az Kazlo herczeggel
vrak haza iutának, Szekes feier varban viuek tistest-
séggel hog' út meg koronaznak.

Az koronát vrak hogy helien nem lelek igen meg
busolának, De ragondolanak az sent Istuan tester i-
gen hamar fel alak, Az feieben valo koronát ki vőuek
az testerbe czinalak, Az Lazlo herczeget ezel tistest-
séggel vrak meg koronazak.

Mikoron sekiben Lengyel Lazlo kiralt io Buda-
ban űt vala, Őc ieles firfiu az alszony partiaról ottan
Kiralt hoz haila, Io Rozgoni Simon, Iregy Miklos Vay-
da, Huniádi Ianos Vayda, Dienes Gardinal, Garai La-
szloban ki Misegradi vala.

Rőuid idős esek nagy gongia Kiralnak az kiralne
alszonnial, mert nagy gongia vagyon az partos vrak-
kal

kal Czikardi monostornal, Kit meg erte Kiraly ottan
nepet ada io Huniadi Ianossal, hog semberen meg vyon
mint ellenlegeuel ott az parthos vrakkal.

Ottan el indula Kiral seregeuel Huniadi Ianos
Vayda Czikardi mezoken, az partos vrakkal Vayda
oth semberen szalla, Czuda bolczesege az hadakozasban
es baror siue vala, Seregeket serze nepet bathorita
viadalhoz okrata.

Io Huniadi Ianost sereg elot mikor parthos vrak
meg larak, Mind el retenekek, mert seienkent tudgiak
Vayda io vitez voltat, iollehet hog semberen vele meg
viuanak, de el futamodanak, Szantalan nag sokan koz-
tok el hullanak kik földre vagatanak.

Mikoron ez dolgot az Kiralne abszonot meg ere-
tette volna, Nepet Szoliom varat. az Iskra Ianosnak
ottan kezebe ada, az Czech Iskra Ianos az tdbiuel nag
sok Kastelt czinala, Erds Klafstromokat nagy sok tem-
plomokat mind Kastelnak alkora.

Ezekben mind Czehek, Lengyelek es egyeb nem-
zetsegek valanak, az egez fel földet kik erdsen dulliak
egetik es raboliak, Lazlo kiraly partiat valahol fog-
hattiak fogiak es földre vagiak, mikor ezenkepen io
Magyar orszagban egy mast igen rontanak.

Azonközben Török Amurates Czaesar hog ez dol-
got meg halla, io Magyar orszagban illien vizza vo-
nas az vrak kozot volna, Minden ereieuel Nandor
feier varat Amurates meg szalla, het egez holnapig eiel

nappal Czasar lőete ostromlata.

Io vitez Zouati Ianos Ban eistiben akkoron Feirvarban, Az vitezek közöt forgodik mindöndöt nagyon nag bis:atasban, Sziue batorlagban bölez hadakozasban. ieles minden dolgaban, Vitezekkel tezen Zouati Ianosban nag kar Czasar hadaban.

Mikor latta volna Amurates Czasar nepenek veszedelmet, Banat es seilem czuda nagy retteges foglala Czasar sziuet, Szegien vallasara meg terite azért esmet földébe nepet, Kiert Feirvarban oly igen diczerék az Vr Istennek neuet.

Ez lőet dolgok vtan Feirvarat adak io Huniadi Ianosnak, Mint iambor viteznek es Magyar orsagnak huüfeges solgaianak, Azert hirre tőuek ezt az sendrőben akkor Isaak Vaydanak, Nandor Feirvariban fagot, hog attak io Huniadi Ianosnak.

Isaak Vayda akkor nagy nepel indula kezdle el rablani, Nandor Feirvarnak videket kezde ő egetni, es rablani Huniadi Ianosnak hogy ha bator sziue volna akarna latni, az vtan ő vele io Huniadi Ianos semben meg merne vini.

Io Huniadi Ianosban mikor ez dolgot Feirvarban meg halla, Feirvaron belöl az Chasar halmanal Vayda eleyben balla, mert az Isaak Vayda akkor az rablasbol immar visza tert vala, kalsdag nierefeeggel santalan sok rabbal Isaak Vayda id vala.

Viadalhoz nepet io Huniadi Ianos igen hamar kezite,

zice, Szep sroual octata tanita bistrara sepe seregietet
szerze, Ilaak Vaydat azért io Huniadi Ianos vitezekkel
meg vere, Mind sengeroiglen Ilaak Vaydat uze ne-
pet igen olete.

Kazdag nicrefegel io Huniadi Ianos vitezekkel
meg terc, azonban mas felol az Meczet Bek idue nag
neppel Erdelfegbe, nagy rab'ast egetest ton Meczet
Bek akkor az Erdolnek foldeben, kit Huniadi Ianos
meg teruentse e nepeuel Erdelfegben.

Gyula Fiervarhoz nem mezze Meczet Bek az meg
teresben vala, io Huniadi Ianos az meg sarat neppel
ot eleit meg alla, De mikoron la' a hog a Meczet Bek-
nek nepeigen sok volna, El alla eide meg nem viua
vele, mert csak keufen vala.

O' nagy siersleggel tob nepet ramasta az Bek vran
indula, Mert santalan sok nep az torokkel vala kikee
Vayda san vala, Nag' siue bakadua io Huniadi Ianos
vrannok megyen vala, Isten vg akara az pogant el e-
re vele ott sembe szalla.

Io Huniadi Ianos igen hamar nepet viadalhoz ke-
zice, lefust kialrara minden nepeuel az pogant ot meg
vere, Ket vitez sroual az Meczet Bek akkor viadalban
veze, Nepeenk iob reze azért az Meczetnek akkoron
ott el veze.

Sirnak terden alua ott az segen rabok az istenhez
kialtnak, Szdzek sepe leaniok se fiaak alsioniok ez kep-
pen imatkoznak M. mbely Vr Isten kerdnk ag beren-
czice

70
17
cziét az szegen Magyaroknak, Es ag diadalmot az po-
ganok ellen io Hunyadi Ianosnak.

Az viadal vtan vala nagy öröme io Hunyadi Ia-
nosnak, sietnek vitezek louokrol bökdesniaz rabokat
odozzak, Menbely Istennek kegielmességeröl mind-
niaian halat adnak, Sok io nierefeggelük fel rakoda-
nak el haza indulanak.

Ez dolgot meg erte Moldouai Vayda es hauasali
Vayda, Hunyadi Ianosnak nag hatalmassagat felik ret-
tegik vala, mert Török Csaszarhoz haylottanak vala
adot fizetnek vala, io akarattibol azért mint kettő
Lazlo kiralhoz hayla.

Vala nagy haragya az Török Csaszarnak azért az
ket Vaydara, ottan be hiuata nagy Mustafa Basat neki
meg paranczola, Moldouat es hauasal földet el ra-
bolliá az Vaydakat meg fogya, Niolczuan ezer em-
bert Mustafa Basanak akkor az Csaszar ada.

Az kis Nikapolnal Duna vizen Basa nepevel al-
tal kele, hauasal földében nag rablast tetete Erdelben
idue, Nagy sokrablas vtan az Erdel orsagbol az Basa
tere, io Hunyadi Ianos vтана siette vas kapunal el ere.

Io Hunyadi Ianosot az vaskapunal Basanal sembe
szalla, Seregeket szerze nepet barorita az Basauat meg
viua, Isten vgy akara á Basat meg vere nepet földre
vagata, Kiert minden nep közt io Hunyadi Ianos nagy
tisztességbe vala.

Azonközben Lazlo kiraly io Budaban szazloiat ki-
tetete,

terete, földet kialtara kire minden felől sok io vitez
nep gúló, Huniadi Ianosnak az Kiraly izene hog nep-
uel ki idne, Mert ű az al földre Török ellen akar ha-
dakakozni mennie.

Nepet el indita io Huniadi Ianos az Kiralyhoz ha-
iuta, Lazlo Kiraly akkor Huniadi Ianosnal nag hadal
el indula, Az al földre mene Dunath által kele Racz
országba ha iuta, Mind az egez hadat io Huniadi Ia-
nos ott ket fele szakazta.

Ott Huniadi Ianos az nepenek feleuel Lazlo Ki-
ralc meghagya, ű maga Huniadi az feleuel penig ra-
blani el indula, Mind az Törököket erőssen rabollia es
sertelen vagattia, Holoth őtsör izben az Török rea
gúló vele szembe meg viua.

Mind az őtsör izben io Huniadi Ianos az Töröket
meg vere, Igen meg busula Amurates Czasar es dol-
got hog meg erthe, Nag neppel az Czasar Natulay
Bafat Vayda vran eretzte, Meg teruen vtaban io Hu-
niadi Ianos az Bafa ott el ere.

A Czasar hadanak mikor sokasagat Huniadi Ia-
nos lata, Igen meg iede de semmi felelmet nepenek
nem mutata, Sőt igen biszattia seregeket szerze via-
dalhoz allata, Ith hatodszor vere meg az Czasar ha-
dat es az Bafat meg foga.

Szantalan sok rabbal gazdag niereleggel Vayda ki-
ralhoz idue, Natulai Bafat io Laslo Kiralnak ot aian-
dekon viue, Amurates Czasar ez dolgot meg erthe

B oly

oly igen meg rettene, V nagy felelmeben tiz es ten-
dösig valo friget Kiralrol kere.

Kiraly meg engede de illien ok alat az mit Kiraly
keuana, hogy senderd varat egez Racz orszaggal De-
spornak vizza aggia, Narulay Basat aiandekon u is
Czasarnak el boczattia, nagy erös hit leuel az feiedel-
meg közt ez dologrol költ vala.

Eugenius Papa Iulianus neuö Gardinalt ki eretzte
kialtal az Kiralt, Papa arra inte hog az Törökre men-
ne, minden kentöl büntöl Kiralt meg odozna hogy ha
hüicit meg segne, sok hizelkedessel az lanos Gardinal
Lazlo Kiralt meg göze.

Lazlo Kiraly akkor Huniadi lanossal nagy haddal
indulanak, Nagy sok varafokat varakat meg vönek
kiknek nepet le vagak, vegezetre mikor uk az tenger
melle Varanahoz iutanak Holot az varanot es Gala-
tar akkor Kiralnak holdoltatak.

Azonközben penig Amurates Czasar nagy had-
dal oda iuta, mint hiti segettel a Lazlo kiralyal Cza-
sar ottan meg viua, ott az Lazlo kiraly lanos Gardi-
nal viadalban meg hala, io Huniadi lanos csak ege-
döl akkoron onnat el halada.

Iolleshet hog az ug vegezetre alla Amurates Cza-
sarnak, de az Törökökben Magyarokkal többen nagy
sokan meg halanak io Magyar orszagbol az vitelöl
nepnek sine ott maradanak, Eugenius Papa ez nagy
velsedelmet szerze Lazlo kiralnak.

Io Hu-

Io Huniadi Ianos hegekben völgekben erdön bu-
dosik vala, történek azomban hoga hauas al földben
io Huniadi talala, az Dragul Vaydaraki hauas al föld-
det akkoron biria vala, erte hogy Huniadi Ianos ott
bologna ötet oitan meg foga.

Nem sok üdö muluan io Huniadi Ianos az Vayda
el ereste, meg aiandekoza neper ada neki Erdelben
kefertete, Magyar vtraknak az megh maradéka az ra-
kosra fel güle, Huniadi Ianos az keneczes Erdöböl
vrakkozze le idue.

Mind egy akarattal az Magyar vtrak Ianos Vay-
dat valastak, io Magyar orsagi Gubernatorlagot
azert ő neki adak, mert hūu szolgálaiat iambor vitez
voltat mind seienkent iol tuttak, azert halgassatok
mikepen viseli ő Gubernatorlagat.

Irnak vala akkor ezer negy szaz neguen ötödik ez-
rendben, Huniadi Ianosnak az hauas al földi foglag
iuta ezeben nagy neppel indolla az Dragul Vaydara
hauas al földében, meg vere az Vaydat holot egy
fiual akada ű kezében.

Az Dragul Vaydanak mind fiual idue akkor fe-
iet vetete, onnet el indula Friderik Csaszarra Nemet
országba mene, Koronaua idue gyermek Lablo Ki-
ral az Csaszarcol kerete, de sem az koronat sem az Ki-
ral fiat Csaszar neki nem küldre.

Io Huniadi Ianos Gubernator ezen ol igen butu-
la, az Nemet országban egez Karintiat haragyaban

elrabla, ezzel egyetemben nemes Karniolat es Scyria
elrabla, è Friderik Császár ez három Országot keves
karnak alá.

Nepeuel meg tere io Huniadi Iános vigan Ne-
met országból, ott meg emickezék az ú raytok effek
romlásról bolsufágról, az Lazlo kirárol Magyar v-
rakról vitezek halálaról, ki ú raytok effek az Galaran
belől Amurates Császárol.

Nagy nepele indu'a io Huniadi Iános Amurates
Császárra, szeremmel az Dunan nepele küldötte Rigo
mezőre szálla, de ott az szerencze Huniadi Iánosnak
nagy gonolso, bolgala, mert az eluegezechüttel erösi-
tet frig meg ki nem töle vala.

Az Rigo mezeien Amurates Császár vele szembe
etközök, két egez nap estig az viadalarrá az nepe meg
sem futamék, de az frig törefert io Huniadi Iános tölle
meg verettetek, nepe veszedelmet Gubernator lara
ottan meg futamodek.

Futaban Huniadi két Török kezöben túrtének hog
akada, mind a kettö gyalok lóuarol le szálla szablaiat
elie hania, kazdag öltözetie Huniadi Iánosnak az Tör-
ök le vona, de az östozasban llen vgy akara hogy
egyen vesstek vala.

Egik a masikat igen kezdek kezzel ott arczol czapa-
dosnia, Gubernator lara az egik szablaiat igen hamar
ragada, az egik Törököt csak hamar le vaga a masik
el halada, lóuara fordula futaban Gubernator egy

Raczra

Raczra talala.

Az Racz mikor lata io Huniadi Ianost leg ottam meg esmere, Hitire fogada Nandor Feirvarban hog Huniadit kelerne, De meg czala döt mert az Racz Despotnak senderdben be viue, eggik fiat akkor seie valezagaert az Racz Despotnak küldé.

Despot fogfagabol io Huniadi Ianos mikor haza idth volna, igen bozonkodik az u fogfagaert es fiaert Despotra esmet fel kezdle nagy neppel indula a Racz Kral Despotra, Szenderd videket mind el egettete nepet el rablattata.

Mikoron ez dolgot senderdre varaban az Racz Despot meg halla, igen meg rettene Huniadi Ianostol s hamar friget kere, Gubernator fiat Despot tistesse ggel az attianak ki veue, Despot fel fogada hogy Magyarorsagnak mind holtaiglan huu lenne.

Onnet hogy meg tere io Huniadi Ianos a Czehekre indula, mert Czeh Iskra Ianos nag lok Kastellokat mindenot ezinaltat vala, meliekbdl nagy dulasokot az Czehek Lengelek telnek vala, ezekben nag lokat Gubernator meg von nepet mind le vagara.

Lossoczna bent Marton kastelliat Magyarok Huniadiual hogy viuak az Czeh Iskranak Ianos Gubernator az vrak el arolak, az s nepe eldt valo hadnagioknak tirkdn meg paranczolak, hog ha az Czeh Iskral lattiatok minniaman ottan suramiatok.

Azert a Czeh Iskra vrak tanaczabol Ianos Vay-

74
17
dara idue, az arolo vtrak nepe & mellöle mind eggig-
len el futa, Gubernator lata nepeuel ottan el mene &
elöle, de az aroloknak isten vgy akara nagyob resze
ott vesze.

Hederuari Laslo eg az vtrak közzöl ki Egri Pispék
vala, Czeh Iskra Ianosnak kezeben az Pispék akko-
ron ott akada, Feie valczagaert az Czeh Iskranak E-
gret igerte vala, de á ket porkolab hazug sagban hagyta
Egret oda nem ada.

Io Huniadi Ianos ottan be hiuata az alsöldihese-
ket, ki kel egyetemben kezde kergetnie Czeheket, Len-
gyeleket, azon estendöben meg vön az Czehektöl
nagy sok öröksegeket, kiket el hainiata es mind le va-
gata az benne valo nepet.

Vegezetre ostan io Huniadi Ianos Zoliom varat
meg szalla, kiben Iskra Ianos minden nepeuel akko-
ron sorult vala, ott egy kastelt Zoliom vara ellene-
ben Huniadi czinaltata, kit az Iskra Ianos mikor la-
tot volna köniergesre indula.

Azonközben halla Amurates Czasar az alsöldi-
höseket, hog hon nem volnanak de ök az felsölden vi-
nak öröksegeket, ottan fel hiuata Czasar eleibe akko-
ron á Fricz Beket, meg tanita ötet hogy mit czeleked-
gek ada vele sok nepet.

Meg hagyta az Beknek hog az el rontot Crusoc
varat meg czinaltata, kiböl Racz orszagot Czasar
mindenkoron szabadon rabolhassa, De spot hogy ezt

erte Huniadi Ianosnak igen hamar meg irta, io Huniadi Ianos ottan minden dolgot Czehekkül hatra hagyta.

Nagy nepel indula a Fricz Bek az elrontot Crusocz epicelerere, io Huniadi Ianos alsöldi husókkal igen hamar meg tere, mind eiel es nappal Ianos Gubernator az alsöldre sierte, mikor Crusocz ala io Huniadi Ianos vitezekkel el ere.

Fricz Bekkel Magyarok az Crusocz mezeien otben sembe salanak, De mihelt Huniadit az Törökök lata ottan el futamanak, Mind setet estueig az Magyarok übek öket ol igen vagak, Meg annak felette Fricz Beket Magyarok ot futaban meg fogak.

Io Huniadi Ianos onnet Magyarokkal Bolgar országba mene, Biduiot meg vöue ott az Bolgaroktól es mind el egettete, Kazdag nierefeeggel io Huniadi Ianos Magyarokkal meg tere, Akkor irnak vala ezer negyszaz ötven ötödik ezrendben.

Azon esrendben Magyarok vrakkal czelling Ispan indula, Nemet Vithel varat Friderik Czarsara Magyarokkal meg szálla, Mert az iffiu Lazlo Kiraly koronastol akor Czarsarnal vala, Kire Magyar ország mind Kiraly fiara tötven berent nez vala.

Vegefele Czasar ott keferittetek vraknak meg igere, mind a koronauat iffiu Lazlo Kiralt hogy ha Beczbe vitetne, Nem sok idő muluan Czasar Lazlo Kiralt akkoron Beczbe küldte, io Huniadi Ianos kiralhöz Magyarok vrakkal Beczbe mene.

Enge

Engedelmesleget mutatnak hűséggel vtrak Lazlo Kiralnak, io Huniadi Ianos Gubernatorfagatot le tó- ue Kiralnak, Kiral meg kőzöne nagy hűségálatiat io Huniadi Ianosnak, Külömb külömb fele ssep aiandekokat adata Huniadinak.

Egy fekete hollo Huniadi Ianosnak paissam irua vala, hogy ki az orraban nagy ssep aran giüret nagy ekesen tart vala, Kiral szerelmeben Huniadi Ianosnak ezt ott czimeröl ada, á mellet egy vertben egy verhe- nyö sine oroszlan Kiral ada.

Az egyik labaual egy koronar penig ez el ragadot vala, kinek titok dolgat mind az vtrak elöte Kiral meg Magyarasza, az erös oroszlan hog Huniadi Ianosf ö- nön magat peldasna, ki az pogan vertöl lok viadallia- ban meg veresedet vala.

Az oroszlan laba hogy ki á koronar körmetuel el ra- gatta, az az te fiadat io Huniadi Machiasf bizonnaual peldaza, mert ez á koronar az en holkom vran mind iarast el ragadgia, het estendö muluan am be tellesed- dek Kiral Prophetiaia.

Beczööl Lasilo kiral Magyar vtrakat mind hazok- hoz bocziara, Huniadi Ianosf Capistranus Ianos ala idue Budara, hogy keresteshadat mindenöt ramason az Machumet Czalsarra, miken az Miklos Papa ezt öneki meg paranczolta vala.

Nem lok üdö muluan á Lazlo kiralis Beczööl el ala idue, mind koronas Kiraly io kenczes Budaben Kirali Bekiben

Cyber alphabet

Iszekiben üle, azon elsőndőben az nagy Machumet Constantinopolra idűe, friget hatra vete, sok viadal vran az varalt ő meg veue.

Or az Görök Császar az vitéslő nepel vrakkal le vagata, A Császarne absont neggye vagattata az varalt meg dulara, A segen kösleget penzen eladara sok süzeker meg rontara, Szent Sophia absont templomat maganak aldozatra valasra.

Igen öröl vala kazdag nierelegnek az Constantinopolban, El bizza ő magat el fel fuualkodek nagy hatalmassagaban, Alita ő magat bölcz Alexandernak hadakozas dolgaban, Nandor Feir varat kezde forgatnia Császar gyakran magaban.

Akkor irnak vala ezer negy szaz ötuen ötödik elsőndőben, Az Machumet Császar mind földön mind vízben vala nagy kezdetben, negy szaz ezer nepel Császar el indula ő nagy keuellegben, Nandor feir varat mind földön es vizen meg sála meresslegben.

Kezde lőretnie torniaiat kösfallait io Nandor Feir varnak, Ez dolgokat mikor meg mődortak volna iffiu Lazlo Kiralnak, Eg Nemet vrada tanaczol Kiralnak, hog őkel indulnanak, vgan azon ciel io Buda varabol sőkue mind ki furanak.

Tizen ötöd napig Budanak kapuia drizetnelkül alla, Semmit ez Orsagnak akkor otalmara a Kiral nem gondola, mikor Janos Vayda az kenezes Erdelben ezt meg hallota volna, hogy a nagy Machumet Feirva-

rat nagy erőssen vitatna.

Iollichet á Gubernatorfagor immar Vayda le tőre
vala, de mind azon által holtriglan akara hazaianak
szolgálni, nagy hamar siete mint tőle lehet sok sęp
hadat tamazta, Capistranus Ianos á Kerestekkel
Vayda melle indula.

Eiel napal siet io Huniadi Ianos az al földre ha iu-
ta, nagy lok Nazadokban saykakban haiokban Vayda
nepet allara, cueztet erőssensiet vitezekkel Feirvar-
otalmara, Machumet Czafarnak vizi ereikuel Vay-
da ha szemben szalla.

Czuda baror siue Huniadi Ianosnak nepet igen
biztatia, nazadit haioit erős viadalhoz rendeli es alat-
tia, az Vr Iesus Christust segitseggel hija nepeuel ki
altatia, mind sebes mendőrgő nagy hertelenlegel az
Törökre rohana.

Vala nagy kialtas rettenetes löves rapogas ű kö-
zöttek, A vicez Magyarok igen serenkednek Török
haiokba sökdőznek, nagy erős ver ontast czuda nagy
viadalt az poganok köze reznek, menbeli Istenöl ott
az diadalom Huniadinak adatek.

A Czafar haioit es vizi ereiet Magyarok meg
egetek, Nandor Feir varba Huniadi Ianosnal mind-
niaian be menenek, io Huniadi Ianosst Nandor feir-
varban larak meg örölenek, menbeli Istennek hala ada
fokkal diczeretet tőuenek.

Az meg rettent nepet kezde Ianos Vayda il szoual
biztatnia

biztatnia, Szerete fiaim miere iettetek nekiek mongya
vala, Tuggyatok ezeknek niakokon iartatok az en
hadnagyfogomban, es az tu seguertek nem volt erde-
len s ellenek az hadban.

Ezokaert mostan szerelmes fiaim bizzatok az Chri-
stusban, ki az s veret az magas kereset fan mi erettunk
ki onta, es igeretiben nekunk asz fogatta hog minket
meg halgatna, ha hoza foliamonk minden niaualiank-
bol s ki szabaditana.

Azert ne fellietek biszrok feienkent Christus ige-
retiben, bizon velunk leszen igereti szerent mostani nag
igunkben, Erdi es seguert ad az pogan nep ellen az
Vr Isten kezdonkben, es s ket meg rontia az mi kozonk
altal s nagy keufsegekben.

Mert ezek Christusnak ollian ellensegi mikent sin-
te minekunk, azert ne felyetek mert az Christus leszen
hadban mi kozdottunk, es s viaskodik a fertelmes nepel
meg higgetek eredonk, azert nem kel folnunk, mert
Christus hadnagyonk ki alhat mi ellenunk.

Mikoron ezeket az meg rettent nepnek Vayda meg
monta volna, ottan minden nepet erds viadalhoz
Feirvarban allata, ieles hadnagyokat kezdtuk tama-
sita az vartakat el osta, Hunindi forgodik az nepet
biszratia viadalhoz okrata.

Erte meg az Czasar hog vizierciat a Magyarok
meg vertek, es minden hajoit ezkozit az Dunan Ma-
gyarok meg egettek, Huniadi Ianossal Nandor feier-

va rba segitsegre be mentek, Czasar meg bufula saka-
lat meg toga erdssen meg eskduck.

Szola az Bassaknak az kart kissebseget, bizon el
nem senuedem, tizenotod napig vag en itt meg halok
vag az varat meg velsem, ha minden nepemet alatta
el velsem megis enimme telsem, mert iob itt meg hal
nom hog nem segenyemre annakul haza mennem.

Kemen kd falait Nandor Feier varnak Czasar, i-
gen rontata, az tizenotod nap mikoron el idue az Bas-
sakat hiuara, Piros haynalkorban ottan minden nepet
az ostromhoz indita, az nap mind estuelig nagy erds
viadalt az ostrom ott tarta.

Oly nagy erds harczok mind egez nap estig d kd-
zotok tartanak, sokszor az torodol segen Magyarok
az poganak meg toliak, az varasban oket mind az
piacziglan verec es visza vagak, Feier var kd falan az
Czasar szazloit Torokok lobogtattiak.

Az vitez Magyarok Huniadi lanossal esmet Ielust
kialtanak, esmet az varosbol az Machumet Czasar
hadat dk visza vagak, az Czasar szazloit mind szazlo
tarcostul kdsalrol visza haniak, sinton estue fele mikor
az Torokok az ostromon volnanak.

Forgodik Huniadi az nepet bistatia el indula el-
lottek, torodrol az pogant az vitez Magyarok ott csak
hamar el verec, mind az taboriglan hatokon menenek
nagy ver ontast reuenek, Machumet Czasarnek me-
lyben egy nilat az Magyarok lduenek.

Czasar

Czasar meg sedüle az Basak meg fogak igen hamar ragadak, Sietuen az Basak Czassarral barnoba azon eiel iutanak, Ottan minden hada taborbol ki fut az Machumiet Czassarnak, egy efeli koron else hogy meg idue barnoban az Czassarnak.

Czasar mint bolhata monda az Basaknak vallion hol vagyok mostan, Az Basak mondanak te felleged vagyon most veg barno varaban, Czassart esmet kerde vallion az en nepem mint vadnak az taborban, es az en algoimkik Feirvar alat valanak az sanczokban.

Szolanak az Basak az Magyarok velonk ez estue meg viuanak, Igen meg verenek es mind az taborig kegietlenöl vaganak, Azert fellegeddel ez eiel mindniaian az taborbol ki futank, Azert az sep algiuk mind Feirvar alat a sanczokban marattak.

Haluan ezt az Czasar akara ű magat hertelen meg ölne, Az Basak nem hagyak hog bördmöl halallal ű magat meg ölneie, Akkor Czasar hagyta minden nepe közdöt ez dolgot hirdetne, Hogy soha elötte Nandor Feirvarat senki meg ne emlicze.

Vala nagy örömdök Huniadi lanossal az fok iambor viteznek, Sep diczereteket hala adafokkal teznek az Vr Istennek, ki nagy keuelseget hatalmas ereit meg ronta Machumetnek, es nagy gösbedelmet ada Feirvarban segen Keresztieneknek.

Egy üstökdös czillag lattatek az egben akkor Magyar orszagban, mikor irnak vala ezer negy haz es az

8tuen hatodikban, io Huniadi Ianos beregedek akkor
halaira Feier varban, Szemlenben az vizen hozak la-
nos Vaydar Magyarok eg saikaba.

Meg hala szemlinben testet az Magyarok nagy si-
rassal fel viuek, az kenezes Erdelbe Gyula Feier var-
ban tistefeggel el temetek kinek s halalat Erdel Ma-
gyar orsag lok ideik kesfergek, mert a ket Orsagnak
es az veg hazaknak s oltalma el esek.

Nagy seep kozep ember es temerdeki niako Hunia-
di Ianos vala, haia nagy seep fodor es geszteniesind
vitezi feie vala, nag orek semei kegies tekinteti ke-
gyelmessel vala, Feiedelemsseghoz illend o erkolcze
neki mindenben vala.

Ket seep vitez fia Laslo es az Mathias Vaydanak
maradanak, kik nagy siralommal es keserues gasal az
attiokat gayssoliak, kinek az kissebik nagyokat solgala
vegre Magyar orsagnak, tamason az Isten illien
hadnagyokat az nyomorult orsagnak.

Mikoron irnanak ezerben ot szazban es az selet
haruanban, Huniadi Ianosnak sok viadaliarol gyak-
ran gondolatiaban, nag Bancai Mathias rendelet ver-
fekben Nagy Szombat varasaban, az vitozlo nepnek
aianla kik vadnak kornul az veg hazakban.

F I N I S.

As v^r fater n^rskem cele
faplato, miuden deljima
— bon, esiah o as en igappa
rum. hazi onyom t flliff
y. t. t momorodnom, aleten
ben rum hazi onyom meys
rum lam,

Σ³ unukem meys oriro pay
tarom, naha tulo bonome
naha oforo/statom de in pa
tagi kuzi s kapper meys
uige/statatom mint alhion
ful loka. t am pagiatte

p al bank as 4
fkor belapn fghyaly
nyj biris thion
hail

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

